

UAH]. <http://delo.ua/finance/izbytochnaja-likvidnost-bankovskoj-sistemy-sostavljaet-30-mlrd-g-290949/>

Kukhaleishvili, H. R. "Ukraina i HUAM : napriamky spivrobotnytstva" [Ukraine and GUAM: directions of cooperation]. http://dipcorpus-info.at.ua/news/kukhaleishvili_g_r_ukrajina_i_guam_napriamki_spivrobotnictva/2011-08-11-118

Kulytskyi, S. "Ekonomichni aspekty nynishnyoho ukrainko-rosiiskoho protystoiannia" [Economic aspects of the current Ukrainian-Russian confrontation]. http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=387:ekonomichni-aspekty-ninishnogo-ukrajinsko-rosijskogo-protistoyannia-4&catid=8&Itemid=350

Kravchuk, O. "Mozhlyvi sotsialno-ekonomichni naslidky ievrointehratsii dlia Ukrainy" [There are social and economic consequences of European integration for Ukraine]. <http://ukrstat.gov.ua>

Kornilov, I. Ye. "Pro rozrobku mizhderzhavnoi prohramy ekonomichnoho proektu HUAM «Prydunaiskiy enerhotransportnyi mist»" [On the development of the interstate program of economic GUAM project "Danube bridge energy transportation"]. *Problemy ta perspektyvy rozvytku ekonomichnoho spivrobotnytstva v ramkakh HUAM*. Kyiv: NIPMB, 2007.

Kharchuk, O. O. "Spivrobotnytstvo Ukrainy v ramkakh HUAM: problemy ta perspektyvy rozvytku" [Cooperation within GUAM Ukraine: problems and prospects]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, no. 1 (2013): 324-327.

Radziievskaya, S. O. "Konkurentospromozhnist ta intehratsiini perspektyvy Ukrainy v OChES i HUAM" [Competitiveness and integration prospects for Ukraine in the BSEC and GUAM]. *Ekonomichniy visnyk NTUU "KPI"*, no. 10 (2013): 101-105.

УДК 339.5

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

© 2015 КУРОЧКИНА І. Г.

УДК 339.5

Курочкіна І. Г. Аналіз тенденцій розвитку світової торгівлі товарами та послугами

Метою статті є аналіз тенденцій розвитку світової торгівлі товарами та послугами на сучасному етапі. Проаналізовано темпи розвитку міжнародної торгівлі. Установлено, що динаміка міжнародної торгівлі у 2014 р. ледве перевищила річні показники приросту світового ВВП. Наведено прогностичні дані експертів Міжнародного валютного фонду, Секретаріату СОТ щодо обсягів світової торгівлі. Крім цього, представлено аналітичні дані щодо провідних експортерів та імпортерів у світовій торгівлі товарами та комерційними послугами за 2014 р., за підсумками яких установлено, що серед провідних країн – експортерів товарами перше місце займає Китай. Що стосується імпортерів товарів, а також експортерів та імпортерів комерційних послуг, то перше місце, як і в попередньому році, належить США. Позиції Російської Федерації в рейтингу світових експортерів та імпортерів товарами та комерційними послугами погіршилися в порівнянні з попередніми роками, що обумовлено, насамперед, істотним зниженням цін на енергоносії та скороченням обсягів поставок традиційних продуктів російського експорту, у тому числі на фоні введення проти Росії торгово-політичних санкцій і послаблення національної економіки.

Ключові слова: світова торгівля, експорт та імпорт, міжнародні економічні відносини, світове виробництво.

Рис.: 2. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 4.

Курочкіна Ірина Геннадіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри світової економіки та економічної теорії, Кримський інженерно-педагогічний університет (пров. Учбовий, 8, Сімферополь, 95015)

E-mail: i_kurochkina@mail.ru

УДК 339.5

Курочкіна І. Г. Аналіз тенденцій розвитку світової торгівлі товарами та послугами

Целью статьи является анализ тенденций развития мировой торговли товарами и услугами на современном этапе. Проанализированы темпы развития международной торговли. Установлено, что динамика международной торговли в 2014 г. едва превысила годовые показатели прироста мирового ВВП. Приведены прогностические данные экспертов Международного валютного фонда, Секретариата ВТО относительно объемов мировой торговли. Кроме этого, представлены аналитические данные относительно ведущих экспортеров и импортеров в мировой торговле товарами и коммерческими услугами в 2014 г., по итогам которых установлено, что среди ведущих стран – экспортеров товарами первое место занимает Китай. Что касается импортеров товаров, а также экспортеров и импортеров коммерческих услуг, то первое место, как и в предыдущем году, принадлежит США. Позиции Российской Федерации в рейтинге мировых экспортеров и импортеров товарами и коммерческими услугами ухудшились по сравнению с предыдущими годами, что обусловлено, прежде всего, существенным снижением цен на энергоносители и сокращением объемов поставок традиционных продуктов российского экспорта, в том числе на фоне введения против России торгово-политических санкций и ослабления национальной экономики.

Ключевые слова: мировая торговля, экспорт и импорт, международные экономические отношения, мировое производство.

Рис.: 2. **Табл.:** 3. **Библ.:** 4.

Курочкіна Ірина Геннадіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри світової економіки та економічної теорії, Кримський інженерно-педагогічний університет (пер. Учебный, 8, Сімферополь, 95015)

E-mail: i_kurochkina@mail.ru

UDC 339.5

Kurochkina I. G. Analysis of Development Trends of the World Trade in Goods and Services

The article is aimed at analyzing trends of the world trade in goods and services at the present stage. The development rates of international trade have been analyzed. It has been found that the dynamics of international trade in 2014 barely exceeded the annual growth of the world GDP. The prognostic data by the experts from the International Monetary Fund along with the WTO secretariat concerning the volume of world trade are provided. In addition, analytical data regarding the leading exporters and importers of the world trade in goods and commercial services in 2014 are presented, on results of which has been determined that among the leading countries-exporters of goods the first place belongs to China. Considering the importers of goods, as well as exporters and importers of commercial services, the first place, as in the previous year, belongs to the United States. The positions of the Russian Federation in the ranking of world exporters and importers in goods and commercial services have deteriorated compared to the previous years, primarily because of a significant decline in energy prices and decline in supply of Russian exports of traditional products, taking into consideration the imposing of trade and political sanctions against Russia as well as weakening of the national economy.

Key words: world trade, exports and imports, international economic relations, global production.

Pic.: 2. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 4.

Kurochkina Iryna G. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor of the Department of World Economy and Economic Theory, Crimean Engineering and Pedagogical University (prov. Uchbovyi, 8, Simferopol, 95015)

E-mail: i_kurochkina@mail.ru

Протягом багатьох століть світова торгівля є найважливішою формою зовнішньоекономічної взаємодії між державами і залишається головним фактором розвитку національних економік і світової економіки в цілому. Будь-які зрушення в обсягах і структурі світової торгівлі, кривих відносного попиту та пропозиції можуть викликати суттєві зміни параметрів економічного зростання країн, які беруть участь у світовій торгівлі, а також призводити до перерозподілу доходів між цими країнами. У цьому зв'язку питання оцінки стану та динаміки розвитку показників світової торгівлі є досить актуальними. Адже саме такий аналіз повинен бути одним з головних орієнтирів при розробці не тільки зовнішньоекономічної політики, але й економічної політики держави в цілому.

Дослідженням тенденцій розвитку світової торгівлі присвячено труди таких учених-економістів, як: Авдокушин Е., Андрійчук В., Гнатишин М., Іващук І., Кузнецов М., Ліндерт П., Савченко В., Хасбулатов Р., Якушева І. та ін.

Дослідженнями тенденцій світової торгівлі займаються також такі міжнародні організації, як: Світова організація торгівлі (*World Trade Organization*), Міжнародний валютний фонд (*International Monetary Fund*), Світовий банк (*World Bank*), Європейській банк реконструкції та розвитку (*European Bank of Reconstruction and Development*). З метою лібералізації світової торгівлі діють такі програми, як Конференція ООН з торгівлі та розвитку (*United Nations Conference for Trading and Development*), Програма розвитку ООН (*The United Nations Development Program*).

Але сучасний аналіз змін, які відбуваються в системі міжнародних економічних відносин, і виявлення сучасних тенденцій розвитку її окремих форм, зокрема міжнародної торгівлі товарами та послугами в умовах сучасного стану лібералізації та глобалізації, потребує подальшого дослідження.

Метою статті є аналіз тенденцій розвитку світової торгівлі товарами та послугами на сучасному етапі.

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується збільшенням обсягів світової торгівлі, яке навіть перевищує зростання обсягів світового виробництва. Такими високими темпами світова торгівля розвивається з другої половини ХХ століття. Постійне зростання обсягів світової торгівлі було викликано такими факторами, як розвиток міжнародного поділу праці, інтернаціоналізація виробництва, науково-технічний прогрес, зростання транснаціоналізації капіталу, активна діяльність транснаціональних корпорацій на світовому ринку, лібералізація міжнародної торгівлі, розвиток торговельно-економічної інтеграції [1].

Спад в економіці, що виник внаслідок світових дестабілізуючих процесів 2008–2009 рр., зумовив істотне падіння обсягів світового виробництва і, як наслідок, падіння обсягів світової торгівлі. З 2010 р. почалося поступове збільшення світового виробництва, що спричинило зростання кількості зовнішньоторговельних операцій. Але, слід зауважити, що збільшення є нижчим, ніж очікувалось.

Так, згідно зі щорічним оглядом міжнародної торгівлі, представленим Секретаріатом Світової організа-

ції торгівлі, приріст глобальної торгівлі у 2014 р. склав усього 2,8% (хоча в середині 2014 р. прогнозували 4%), що приблизно відповідає середньому показнику за попередні три роки – 2,4% [2]. За прогнозами СОТ, у 2015 р. приріст світового товарообігу складатиме 3,3%, а в 2016 р. зросте до 4%. Однак ці прогнози помітно нижче встановлених з 1990 р. середньорічних темпів приросту на рівні 5,1%, а також докризового показника – 6%. Слід зазначити, що у 2014 р. експорт з країн, що розвиваються, продемонстрував більш високі темпи приросту, ніж з розвинених держав – 3,3% і 2,2% відповідно. Разом з тим показники імпорту в цих групах країн показали зворотне співвідношення темпів – 2,0% і 3,2%.

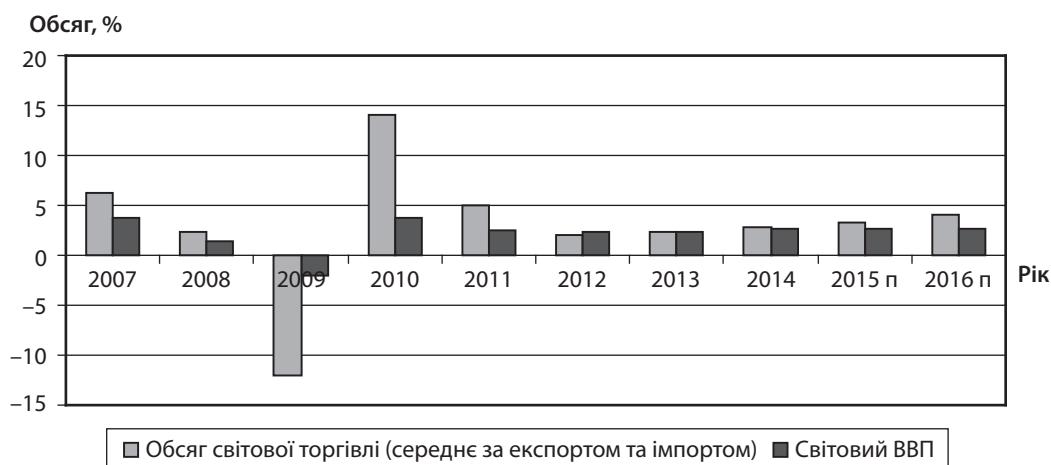
За оцінками експертів СОТ, падіння світових цін на нафту майже на 50% повинно сприяти зростанню імпорту та реальних доходів в економіках, що залежать від ввезення енергоресурсів (включаючи такі країни, як Індія, Південна Корея і Китай), одночасно з відповідним зниженням доходів у країнах – експортерах енергоносіїв.

У цілому в короткостроковій перспективі темпи розвитку міжнародної торгівлі вже не будуть помітно випереджати загальносвітове економічне зростання, що відзначалося протягом останніх десятиліть, коли динаміка світової торгівлі випереджала приріст глобального ВВП в 1,5–2 рази. Динаміка міжнародної торгівлі у 2014 р. (2,8%) ледве перевищила річні показники приросту світового ВВП (2,6%). Також, за прогнозами Секретаріату СОТ, у 2015–2016 рр. глобальна торгівля ненабагато перевищить очікуване збільшення світового виробництва (рис. 1) [2]. Таким чином, на сучасному етапі виявляються нові тенденції у взаємозалежності зростання світової торгівлі та глобального ВВП.

Згідно з прогнозами експертів Міжнародного валютного фонду [3], світова економіка у 2015 р. зросте на 3,5%, а у 2016 р. – на 3,8%. При цьому глобальна торгівля товарами і послугами зростатиме трохи більш високими темпами: у поточному році – на 3,7%, а в наступному році – на 4,7%. Динаміка експорту в розвинених країнах у 2015–2016 рр. буде на рівні 3,2% і 4,1% відповідно, а в країнах, що розвиваються, – 5,3% і 5,7%.

Невисокі темпи зростання обсягів світової торгівлі у 2014 р. і на початку 2015 р. пояснюються такими ключовими факторами: відносно низьке зростання ВВП у країнах з ринками, що розвиваються, нестійке відновлення економіки в розвинених країнах, а також зростаючі геополітичні ризики і загрози (криза в Україні, військові конфлікти на Близькому Сході, боротьба з лихоманкою Ебола в Західній Африці тощо). Ще більше ускладнило ситуацію коливання валютних курсів, включаючи зміцнення американського долара на 14% відносно інших валют в період з липня 2014 р. по березень 2015 р.

Падіння світових цін на нафту у 2014 р, що склало 47% у 2-му півріччі 2014 р., а також в цілому зменшення котирувань на інші ключові сировинні товари, вдарило по експортних поставках і, відповідно, зменшило попит на імпорт в країнах – постачальниках традиційної сировини. У поточному році ціни на сировинні товари продовжили знижуватися, що рівною мірою визначи-

* Показники за 2015–2016 рр. є прогнозними. Світова торгівля розраховується як середнє значення сукупного експорту та імпорту.

Рис. 1. Динаміка обсягів світової торгівлі та ВВП, 2007–2016 рр. (у %), [2]

до завищену пропозицію і недостатній попит у світовій торгівлі. У кварталному звіті Світового Банку «Огляд товарних ринків» [4] прогнозується, що у 2015 р. знизяться одразу 9 цінових індексів за основними видами сировинних товарів, що трапляється дуже рідко. Згідно з прогнозом Світового Банку, середня вартість 1 бареля нафти в поточному році складе 53 дол. (приблизно на 45% нижче, ніж у 2014 р.), що спричинить падіння цін на вугілля і газ.

Рівень цін на нікель, олово, свинець, мідь, цинк, залізо і алюміній може зменшитися у 2015 р. у середньому на 5,3% і відновити помірне зростання тільки у 2016 р. Як очікують експерти Світового Банку [4], дорогоцінні метали (золото, срібло та ін.) подешевшають на 2,9% у поточному році та продовжать цю тенденцію у 2016 р. Середня вартість добрив, ціни на які з 2008 р. впали майже вдвічі, скоротяться в нинішньому році на 2,1%, а в наступному – ще на 0,8%. При цьому темпи зниження цін на продовольчі товари у 2015 р. будуть удвічі вище – у середньому вони впадуть на 4,2%.

У цілому за минулий рік у першій десятці провідних світових експортерів та імпортерів відбулися мінімальні зміни (табл. 1).

Так, виходячи з табл. 1, за даними СОТ, за підсумками 2014 р. Китай (обсяг експорту 2 343 млрд дол., частка у світовому експорті 12,4%) знову зайняв верхній рядок найбільших постачальників, як і в останні роки, випередивши США (1 623 млрд дол. і 8,6%) і Німеччину (1 511 млрд дол. і 8,0% відповідно). У свою чергу, в списку провідних імпортерів, як і в попередньому році, 1-е місце зберегли США (обсяг імпорту 2 409 млрд дол., частка у світовому імпорті 12,7%), 2-е – Китай (1 960 млрд дол. і 10,3%), 3-є – Німеччина (1 217 млрд дол. і 6,4% відповідно).

Позиції Російської Федерації в рейтингу світових експортерів дещо погіршилися в порівнянні з 2013 р. (11-е місце і 497 млрд дол. у порівнянні з 10-м місцем і 523 млрд дол. відповідно), що обумовлено, насамперед, істотним зниженням цін на енергоносії та скороченням обсягів поставок традиційних продуктів російського експорту, у тому числі на фоні введення проти Росії торго-

політичних санкцій і ослаблення національної економіки. Частка країни в глобальному експорті також зменшилася з 2,8% до 2,6%, що є найгіршим результатом за останні 5 років. У сфері імпорту Росія опустилася на одну позицію (17-е місце), а її питома вага зменшилася до 1,6%. Без урахування внутрішньорегіональної торгівлі товарами країн ЄС Росія зайняла 7-е місце з експорту та 11-е – по імпорту у світі (у 2013 г. – 7-е та 8-е місця відповідно).

Глобальний експорт комерційних послуг у 2014 р. виріс на 4% і склав 4 900 млрд дол. У 2014 р. усі регіони світу продемонстрували зростання поставок комерційних послуг від 1% до 6%. Єдиним винятком є зона СНД, де даний показник зменшився на 8%, включаючи скорочення поставок транспортних послуг (-3%), туристичних послуг (-12%) і так званих інших послуг (-5%). Аналогічні тенденції простежувалися у 2014 р. і в імпорті послуг: зростання на 5% в цілому по регіонах світу, за винятком СНД (зниження на 4%). У сфері поставок комерційних послуг за останні кілька років лідери також не змінилися (табл. 2): перші позиції знову зайняли США (686 млрд дол., частка в глобальному експорті 14,1%), а також Великобританія (329 млрд дол., 6,8%) і Німеччина (267 млрд дол., 5,5% відповідно).

Серед споживачів послуг на 1-му місці знову були США (454 млрд дол., питома вага у світовому імпорті 9,6%), на 2-му – Китай (382 млрд дол., 8,1%) і на 3-му – Німеччина (327 млрд дол., 6,9% відповідно).

Російський експорт комерційних послуг знизився на 6% до 66 млрд дол., а частка країни в глобальних поставаннях, як і у 2013 р, склала 1,4% (21-е місце). Імпорт знизився на 5% до 119 млрд дол., що відповідає 11-му місцю, а питома вага в глобальних поставаннях складає 2,5%. Без урахування внутрішньорегіональної торгівлі послугами країн ЄС Росія зайняла 11-е місце з експорту та 7-е – по імпорту у світі (у 2013 р. – 11-е і 6-е місця відповідно). Таким чином, у 2014 р. у порівнянні з попереднім роком Російська Федерація погіршила майже всі свої позиції в рейтингу СОТ, крім показників експорту комерційних послуг (табл. 3).

Провідні експортери та імпортери у світовій торгівлі товарами у 2014 р. [2]

Місце	Країна-експортер	Обсяг, млрд дол.	Частка, %	Зміна до 2013 р., %	Місце	Країна-імпортер	Обсяг, млрд дол.	Частка, %	Зміна до 2013 р., %
1	Китай	2 343	12,4	6	1	США	2 409	12,7	3
2	США	1 623	8,6	3	2	Китай	1 960	10,3	1
3	Німеччина	1 511	8,0	4	3	Німеччина	1 217	6,4	2
4	Японія	684	3,6	-4	4	Японія	822	4,3	-1
5	Нідерланди	672	3,6	0	5	Велико-британія	683	3,6	4
6	Франція	583	3,1	0	6	Франція	679	3,6	0
7	Республіка Корея	573	3,0	2	7	Гонконг, Китай	601	3,2	-3
8	Італія	529	2,8	2	8	Нідерланди	587	3,1	0
9	Гонконг, Китай	524	2,8	-2	9	Республіка Корея	526	2,8	2
10	Велико-британія	507	2,7	-6	10	Канада	475	2,5	0
11	Російська Федерація	497	2,6	-5	11	Італія	472	2,5	-2
12	Канада	474	2,5	3	12	Індія	460	2,4	-1
13	Бельгія	469	2,5	0	13	Бельгія	451	2,4	0
14	Сінгапур	410	2,2	0	14	Мексика	412	2,2	5
15	Мексика	398	2,1	5	15	Сінгапур	366	1,9	-2
16	ОАЕ	359	1,9	-5	16	Іспанія	356	1,9	5
17	Саудівська Аравія	354	1,9	-6	17	Російська Федерація	308	1,6	-10
18	Іспанія	323	1,7	2	18	Тайвань, Китай	274	1,4	2
19	Індія	317	1,7	1	19	ОАЕ	262	1,4	4
20	Тайвань, Китай	314	1,7	3	20	Туреччина	242	1,3	-4
21	Австралія	240	1,3	-5	21	Бразилія	239	1,3	-5
22	Швейцарія	239	1,2	4	22	Австралія	238	1,2	-2
23	Малайзія	234	1,2	3	23	Таїланд	228	1,2	-9
24	Таїланд	228	1,2	0	24	Польща	218	1,1	5
25	Бразилія	225	1,2	-7	25	Малайзія	209	1,1	1
26	Польща	217	1,1	6	26	Швейцарія	203	1,1	1
27	Австрія	177	0,9	1	27	Австрія	182	1,0	-1
28	Індонезія	176	0,9	-3	28	Індонезія	178	0,9	-5
29	Чехія	174	0,9	7	29	Саудівська Аравія	163	0,9	-3
30	Швеція	165	0,9	-2	30	Швеція	161	0,8	1
Загалом по 30 країнах		15 537	82,1	-	Загалом по 30 країнах		15 581	81,9	-
Світ у цілому		18 935	100,0	1	Світ у цілому		19 024	100,0	1

На рис. 2 наведена динаміка експорту та імпорту товарів у Росії за квітень 2009 р. – січень 2015 р.

Виходячи з рис. 2, щомісячна динаміка експортно-імпорتنних операцій Росії залишається в останні роки вкрай нестійкою і зберігає незмінну тенденцію до зниження, що свідчить про системні проблеми зовнішньоекономічного комплексу країни в цілому.

У 2015 р. усі провідні міжнародні фінансово-економічні організації (ВТО, Світовий Банк і МВФ) прогнозують помітне погіршення позиціонування Росії на глобальних ринках. Розрахунки експертів засновані насамперед на очікуваннях зниження цін на нафту, газ та інші види сировини, експорт яких забезпечує значну частину доходів державного бюджету країни. Крім цьо-

Провідні експортери та імпортери у світовій торгівлі комерційними послугами у 2014 р. [2]

Місце	Країна-експортер	Обсяг, млрд дол.	Частка, %	Зміна до 2013 р., %	Місце	Країна-імпортер	Обсяг, млрд дол.	Частка, %	Зміна до 2013 р., %
1	США	686	14,1	3	1	США	454	9,6	4
2	Великобританія	329	6,8	4	2	Китай	382	8,1	16
3	Німеччина	267	5,5	5	3	Німеччина	327	6,9	1
4	Франція	263	5,4	4	4	Франція	244	5,1	6
5	Китай	222	4,6	8	5	Японія	190	4,0	12
6	Японія	158	3,3	19	6	Великобританія	189	4,0	-1
7	Нідерланди	156	3,2	11	7	Нідерланди	165	3,5	8
8	Індія	154	3,2	4	8	Ірландія	142	3,0	16
9	Іспанія	135	2,8	5	9	Сінгапур	130	2,7	0
10	Ірландія	133	2,7	9	10	Індія	124	2,6	-1
11	Сінгапур	133	2,7	2	11	Російська Федерація	119	2,5	-5
12	Бельгія	117	2,4	4	12	Республіка Корея	114	2,4	4
13	Швейцарія	114	2,3	2	13	Італія	112	2,4	4
14	Італія	114	2,3	2	14	Бельгія	108	2,3	4
15	Гонконг	107	2,2	2	15	Канада	106	2,2	-5
16	Республіка Корея	106	2,2	3	16	Швейцарія	93	2,0	2
17	Люксембург	98	2,0	11	17	Бразилія	87	1,8	5
18	Канада	85	1,7	-4	18	Гонконг, Китай	78	1,6	2
19	Швеція	75	1,5	3	19	ОАЕ	72	1,5	-
20	Данія	72	1,5	2	20	Іспанія	72	1,5	11
21	Російська Федерація	66	1,3	-5	21	Люксембург	67	1,4	13
22	Австрія	65	1,3	2	22	Швеція	65	1,4	8
23	Тайвань, Китай	57	1,2	12	23	Данія	64	1,3	1
24	Таїланд	55	1,1	-6	24	Австралія	62	1,3	-7
25	Макао, Китай	53	1,1	-1	25	Саудівська Аравія	60	1,3	17
26	Австралія	52	1,1	0	26	Таїланд	53	1,1	-4
27	Туреччина	50	1,0	9	27	Норвегія	53	1,1	-5
28	Норвегія	49	1,0	1	28	Австрія	51	1,1	3
29	Польща	46	0,9	2	29	Тайвань, Китай	46	1,0	8
30	Греція	42	0,9	14	30	Малайзія	44	0,9	-2
Загалом по 30 країнах		4 058	83,5	-	Загалом по 30 країнах		3 871	81,7	-
Світ у цілому		4 860	100	4	Світ у цілому		4 740	100	5

го, зазначається, що напруженість між Росією і низкою розвинених держав у зв'язку з конфліктом в Україні вже викликала загальне порушення ритму взаємної торгівлі та руху капіталу.

ВИСНОВКИ

Для будь-якої країни роль міжнародної торгівлі важко переоцінити. Економічний успіх кожної країни

світу ґрунтується на зовнішній торгівлі. Крім цього, жодній країні не вдалося побудувати ефективну економіку, ізолювавшись від світової економічної системи. Світова торгівля завжди розглядалась як найважливіший засіб підвищення ефективності виробництва і споживання, дозволяючи країнам світу, з одного боку, займатися тільки тими видами діяльності, для яких склалися найкращі умови, включаючи факторозабезпе-

Динаміка позицій Росії в рейтингу СOT та її частки у світовій торгівлі товарами та комерційними послугами за період 2000–2014 рр. [2]

Показники рейтингу СOT	2000 р.		2005 р.		2006 р.		2007 р.		2008 р.		2009 р.		2010 р.		2011 р.		2012 р.		2013 р.		2014 р.	
	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %	місце	частка, %
Експорт товарів	17	1,7	13	2,4	13	2,5	12	2,5	9	2,9	13	2,4	12	2,6	9	2,9	8	2,9	10	2,8	11	2,6
Імпорт товарів	29	0,7	19	1,2	18	1,3	16	1,6	16	1,8	14	1,5	18	1,6	14	1,8	16	1,8	16	1,8	17	1,6
Експорт послуг	31	0,7	26	1,1	25	1,1	25	1,2	22	1,3	22	1,3	23	1,2	22	1,3	22	1,3	21	1,4	21	1,4
Імпорт послуг	22	1,2	17	1,6	18	1,7	16	1,9	16	2,2	16	1,9	16	2,0	15	2,3	14	2,5	8	2,8	11	2,5

Динаміка, %

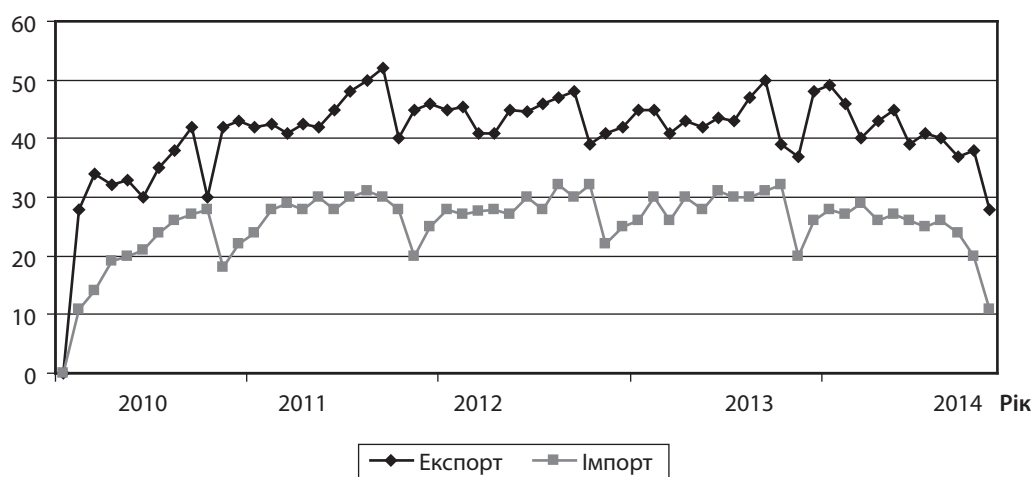

Рис. 2. Динаміка експорту та імпорту товарів у Росії за квітень 2009 р. – січень 2015 р. [2]

ченність, а з іншого – споживати товари та послуги, які без імпорту були б взагалі недоступні або вироблялися б дорожче, ніж за кордоном. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Гнатишин М. Динаміка ліберелізаційних процесів у світовій торгівлі / М. Гнатишин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>

2. Modest trade recovery to continue in 2015 and 2016 following three years of weak expansion // WTO Secretariat. – Geneva, PRESS/739. – 14 April 2015. – 18 p. [Electronic resource]. – Mode of access : https://www.wto.org/english/news_e/pres15_e/pr739_e.htm

3. World Economic Outlook-2015 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/01/>

4. The World Bank's «Commodity Markets Outlook» [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/GEP/GEPcommodities/commodity_markets_outlook_2014_october.pdf

REFERENCES

Hnatyshyn, M. "Dynamika liberalizatsiinykh protsesiv u svitovii torhivli" [The dynamics of liberalization processes in world trade]. <http://www.nbu.gov.ua>

"Modest trade recovery to continue in 2015 and 2016 following three years of weak expansion". https://www.wto.org/english/news_e/pres15_e/pr739_e.htm

"The World Bank's «Commodity Markets Outlook»". http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/GEP/GEPcommodities/commodity_markets_outlook_2014_october.pdf

"World Economic Outlook-2015". <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/01/>